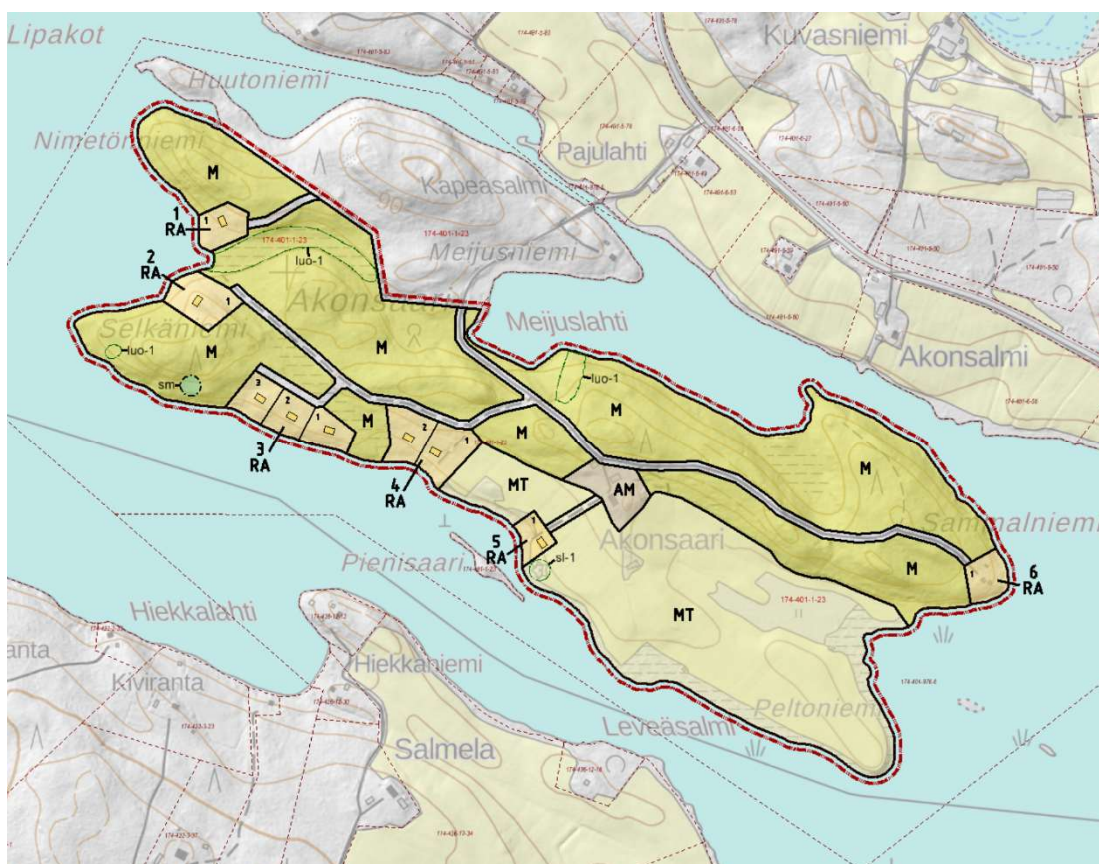

KUOPIO

AKONVEDEN AKONSAAREN RANTA-ASEMAKAAVA KOSKEE TILAA 174-401-1-23 OSITTAIN KAAVASELOSTUS 23.2.2026

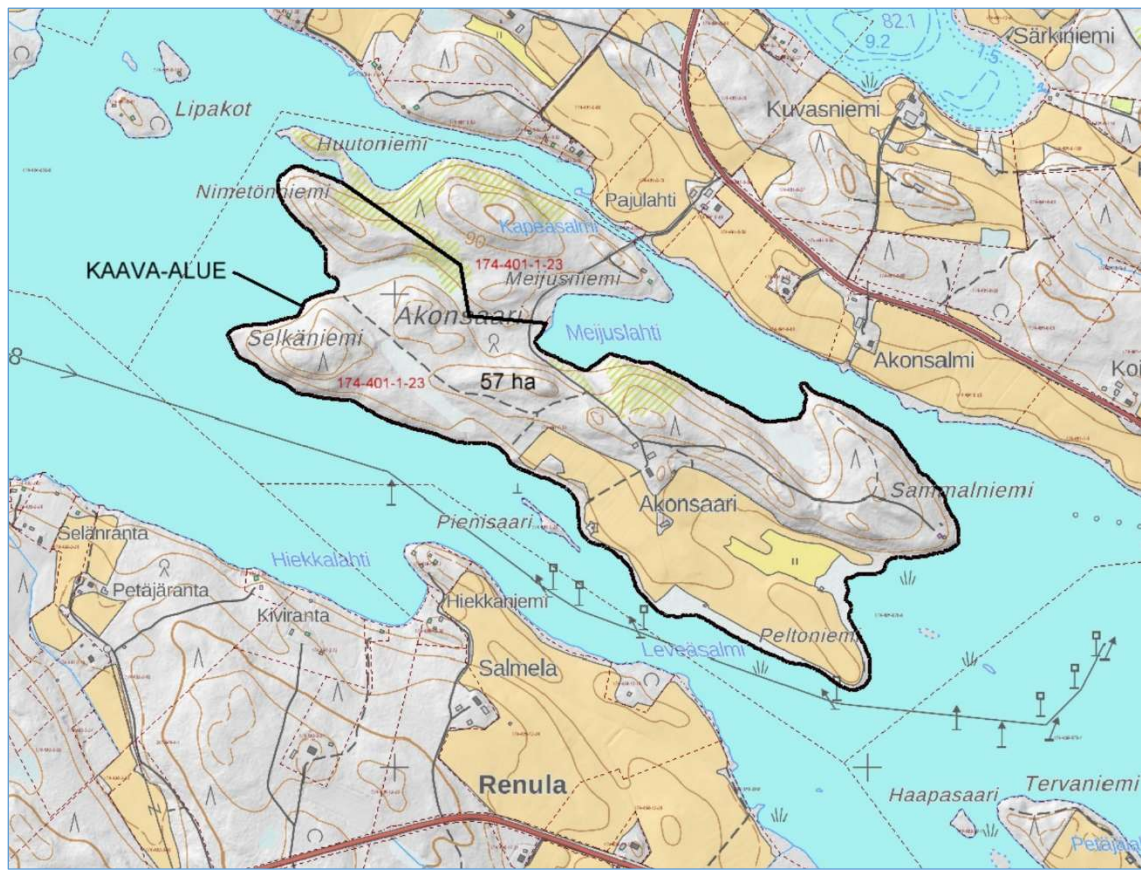

Sisällys

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1	Kaavan nimi ja tavoite	1
1.2	Alueen sijainti ja rajausta	1
2	LÄHTÖKOHDAT	2
2.1	Alueen yleiskuvaus, maanomistus	2
2.2	Liikenneverkko, tekninen huolto	3
2.3	Palvelut	4
3	SUUNNITTELUTILANNE	4
3.1	Maakuntakaava	4
3.2	Yleiskaava	6
3.3	Asemakaava	8
3.4	Rakennusjärjestys	8
3.5	Pohjakartta	8
4	VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET (VAT)	8
5	TAUSTA-AINEISTO	9
5.1	Kulttuuriympäristö	9
5.1.1	Rakennettu kulttuuriympäristö	9
5.1.2	Arkeologinen kulttuuriperintö	9
5.2	Luonnonympäristö	10
5.2.1	Alueen yleiskuva	10
5.2.2	Arvokkaat kohteet	11
6	RANTA-ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUVAIHEET	11
6.1	Ranta-asemakaavan tarve	11
6.2	Osallistuminen ja yhteistyö	11
6.2.1	Osalliset	11
6.2.2	Vireilletulo	12
6.2.3	Viranomaisyhteistyö	12
6.2.4	Lausunnot, mielipiteet ja niiden huomioonottaminen (valmisteluvaihe)	12
6.2.5	Lausunnot, muistutukset ja niiden huomioonottaminen (ehdotusvaihe)	15
6.2.6	Suunnitteluvaiheen käsittelyt ja päätökset	16
7	RANTA-ASEMAKAAVAN KUVAUS	16
7.1	Kaavan rakenne	16
7.2	Aluevaraukset	16
7.3	Kaavan vaikutukset	17
7.3.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	17
7.3.2	Vaikutukset luontoon	18
7.3.3	Vaikutuksen palveluihin	18
7.3.4	Vaikutukset liikenneverkostoon	18
8	RANTA-ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	18

Liitteet

1. Ranta-asemakaava 1:5000
2. Asemakaavan seurantalomake
3. Akonsaaren luontoselvitys 27.10.2025

KUVA 2: Kaava-alueen raja (tila 1-23 osittain).

2 Lähtökohdat

2.1 Alueen yleiskuvaus, maanomistus

Kaava-alue sijaitsee Vuoksen vesistöalueeseen kuuluvan Akonveden itä-kaakkois-osassa, Akonsaarella. Melkein koko Akonsaari kuuluu kaava-alueeseen, saaren pohjoisosaa lukuunottamatta. Kaava-alueelta pohjoiseen sijaitsee Juankosken taajama, länteen Muuruveden taajama ja itään Akonpohjan kylä.

Tilan 174-401-1-23 kaavoitettava alue on maa- ja metsätalousaluetta rakennuksineen. Alueen metsät ovat pääasiassa eri-ikäistä havumetsää, pieniltä osin sekametsää. Saaren etelä-kaakkoisosassa on peltoalueita. Saaressa on yksi vakituisen asutuksen paikka (maatilakeskus), joka sijaitsee saaren keskiosassa. Sammalniemessä on rakennettu vapaa-ajan asunto. Alue on yksityisen maanomistajan omistuksessa.

Akonsaareen saapuu koillisesta yksityistie saaren pohjois-koillisosaan, josta se kaartaa Meijuslahden rantoja mukaillen kaava-alueen keskiosaan, haarautuen siinä vakituisen asunnon pihaan ja jatkuen edelleen itään, päättyen vapaa-ajan asunnon pihaan kaava-alueen itäosaan. Lisäksi alueella sijaitsee polkuja ja metsä- ja peltoteitä, jotka haarautuvat yksityistiestä.

Alueella on selvitysten perusteella metsälain 10 § tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai muita arvokkaita luontokohteita; Selkäniemen etelärinteiden epifyyttikohteen ympärillä keskivintinen lehto (OMaT), pienialainen lähes luonnontilainen rehevä ruohokorpipainanne, erityisen tärkeä elinympäristö ”tihkupinta” ja luonnonsuojelulain 23 § nojalla rauhoitettu mänty.

Selkäniemen eteläosassa sijaitsee kivikautinen asuinpaikka.

2.2 Liikenneverkko, tekninen huolto

Tieverkosto

Juankosken taajamasta lähtee itä-kaakkoon seututie 569 (Kaavi-Nilsjä; Juankoskentie-Patruunantie-Kuopiontie) jatkuen Kaavin kirkonkylälle menevän seututien 573 (Outokumpu-Kaavi) risteykseen saakka. Seututie 569 jatkuu risteyksestä tienä 566 (Riistavesi-Kaavi) kohti Riistavettä ja päättyen valtatielle 9 (Turku-Kuopio-Niirala). Siitä on yhteys Kuopion kaupunkiin.

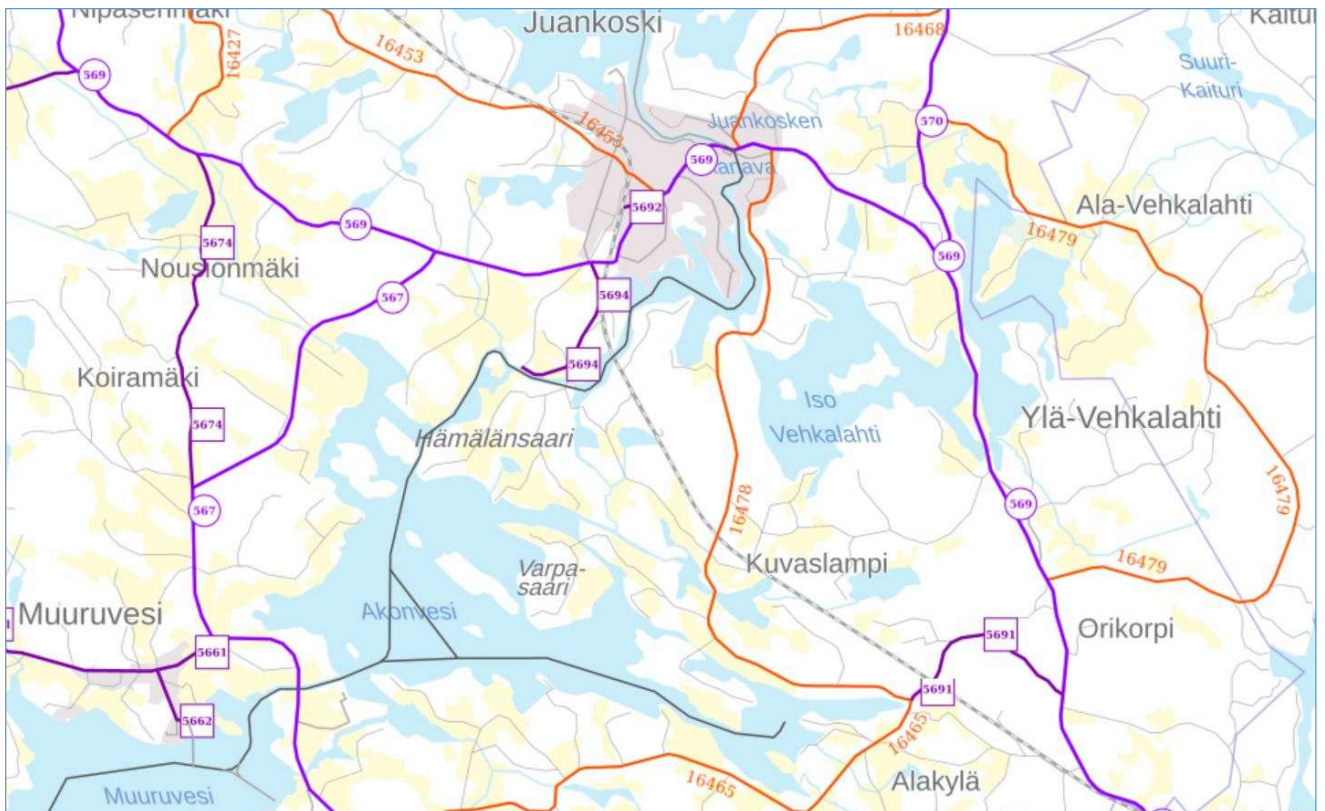
Juankosken taajaman itäosasta seututieltä 569 (Juankoskentie-Patruunantie) kääntyy yhdystie 16478 (Koivukoski; Hyppymäentie) etelään. Yhdystien kaartaessa itään-kaakkoon Akonpohjan kohdalla, siitä erkanee yksityistie (Akonsaarentie), joka kulkee kaava-alueelle Akonsaareen. Yhdystie 16478 jatkuu itään ja päättyy yhdysteiden 5691 (Akonpohjan laitur; Akonpohjantie) ja 16465 (Muuruveden Maatalouskoulu-Akon) risteykseen. Yhdystieltä 16465 on yhteys aina Muuruveden ja Riistaveden taajamiin saakka. Yhdystie 5691 yhtyy idässä tiehen 569.

Vesireitit

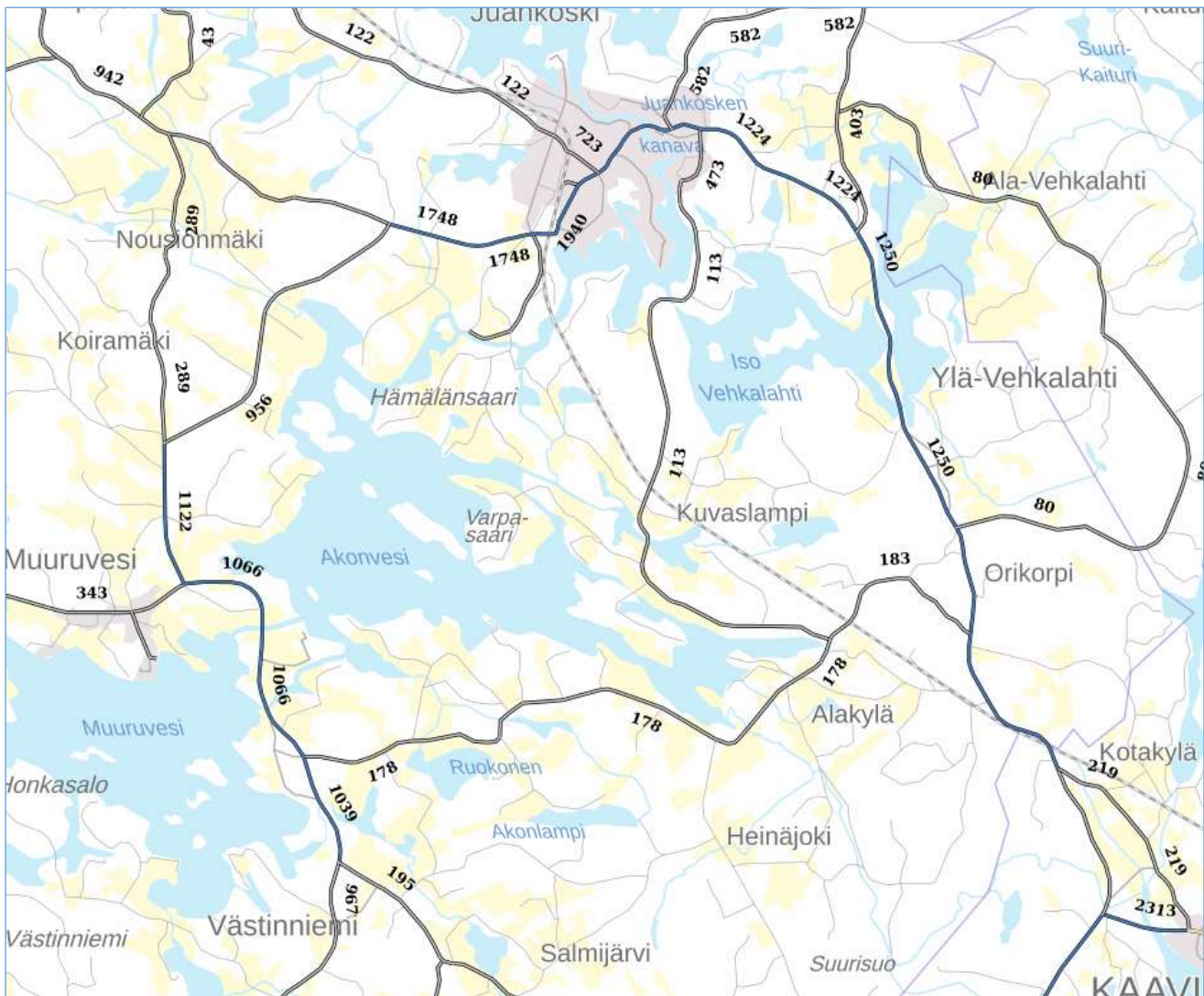
Kaava-alueen eteläpuolella kulkee sisävesiväylä, hyötyliikenteen matalaväylä – Akonpohjan väylä (ID 7185), joka päättyy kaava-alueen itäpuolella Akonpohjan uiton pudotuspaikan läheisyyteen. Tuo väylä jatkuu kaava-alueen länsipuolelta pohjoiseen-koilliseen - aina Juankosken Niskakoskelle ja siitä on edelleen vesireitit mm. Tahkolle. Sisävesiväylästä jatkuu edelleen mm. Siilinjärvelle ja Kuopioon ja niistä vielä eteenpäinkin mm. Varkauteen, Kermajärvelle, Iisalmeen jne. saakka (ks. kuva 3).

Tekninen huolto

Ranta-asemakaava-alue sijaitsee Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston hyväksytyllä toiminta-alueella. Alueella ei tällä hetkellä ole rakennettu vesijohtoverkostoja. Kaava-alue ei sijaitse jätevesiviemäröinnin toiminta-alueella. Alueella jätevesien käsittely on hoidettava kiinteistökohtaisin järjestelmin. Vastuu hulevesien hallinnasta on jokaisella kiinteistöllä.

KUVA 3: Ote tienumerokartasta. Kuvassa myös vesiväylästä kaava-alueen ympäristössä. Vaalea harmaa – veneväylä, tumman harmaa paikallisveneväylä, musta hyötyliikenteen matalaväylä. (Väylävirasto 2023).

KUVA 4: Liikennemäärät 2022 (Väylävirasto 2023).

2.3 Palvelut

Kaava-alue sijaitsee haja-asutusalueella Kuopion kaupungin itäreunalla. Palveluja ei kaava-alueella ole. Lähimmät julkiset palvelut ja kaupalliset yritykset keskittyvät Juankosken taajaman alueelle. Lähialueilta Muuruveden taajamasta ja naapurikunnasta, Kaavin keskustaajamasta löytyy myös palveluita.

3 Suunnittelutilanne

3.1 Maakuntakaava

Maakuntakaava

Voimassa olevat maakuntakaavat:

- Ympäristöministeriön 7.12.2011 vahvistama
- Ympäristöministeriön 15.1.2014 vahvistama
- Ympäristöministeriön 1.6.2016 vahvistama
- Maakuntavaltuuston 19.11.2018 hyväksymä

- Pohjois-Savon maakuntakaava 2030
- Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava
- Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava
- Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 1.vaihe

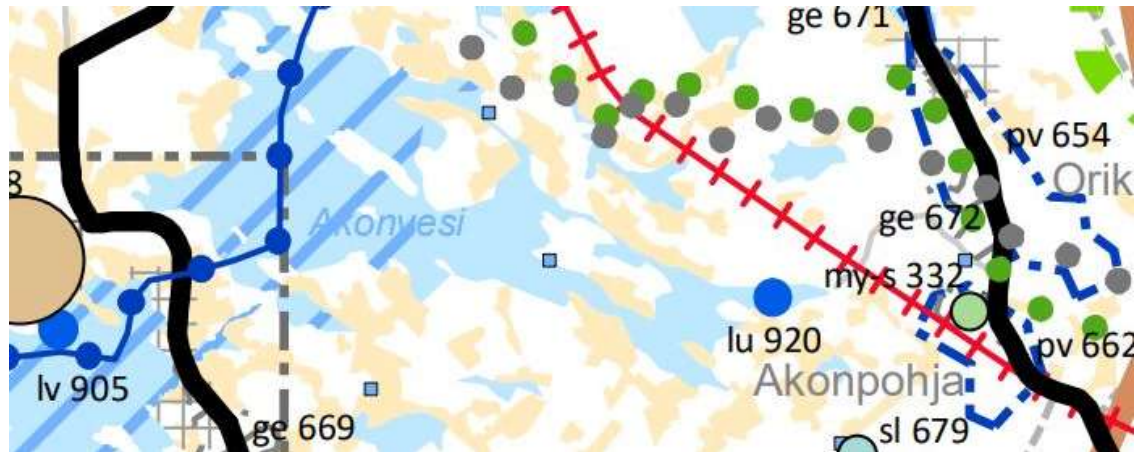
Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2.vaihe:

- Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe) oli julkisesti ehdotuksena nähtävillä 16.1.-23.2.2024. Maakuntakaavaan tehtiin ehdotusvaiheessa saadun palautteen ja maakuntahallituksen keväällä tekemien linjausten perusteella niin merkittäviä muutoksia, että kaavaehdotus oli asetettava MRA:n 32 §:n mukaisesti uudelleen nähtäville. Ehdotus oli uudelleen nähtävillä 2.-31.10.2024.
- Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2.vaiheen ehdotus on hyväksytty 17.12.2024 maakuntavaltuustossa. Maakuntakaavan hyväksymispäätöksestä on tehty kolme valitusta Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Kaikille valituksille yhteisenä nimittäjänä on tuulivoimapotentiaali. Pohjois-Savon liitto laatii vastineet valituksiin.
- Maakuntahallitus määräsi 24.2.2025 §17 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Voimaantulosta on kuulutettu 26.2.2025.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe muodostaa vuonna 2019 lainvoiman saaneen 1. vaiheen maakuntakaavan kanssa kokonaismaakuntakaavan. Voimaantullessaan 2. vaiheen kaava kumoaa pääosan nykyisistä maakuntakaavoista.

2. vaiheen maakuntakaavassa läpileikkaavana teemana on ollut ilmastonmuutos. Lisäksi kaavassa on käsitelty aluerakenteen, liikennejärjestelmän, luonnonsuojelun ja luonnon monimuotoisuuden, luonnonvarojen, kulttuuriympäristön, energian, yhdyskuntatekniikan ja teknisen huollon teemakokonaisuuksia sekä kehittämisperiaatteita.

Pohjois-Savon kaupan maakuntakaavassa 2030 ja Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavassa hankealueelle ei ole osoitettu merkintöjä.

KUVA 5: Ote Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2.vaiheesta (hyväksytystä) Akonveden kohdalta.

Kaava-alueelle kohdentuu 2. vaiheen merkintä muinaismuistokohteesta:

■ sm	MUINAISJÄÄNNÖS Merkinnällä osoitetaan Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kaikki kiinteät muinaisjäännökset on rauhoitettu muinaismuistolailla. Rauhoitus koskee myös vielä löytämättömiä muinaisjäännöksiä. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suojelumääräys:</i> Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitetun kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat muinaisjäännökset.
------	--

- Muinaisjäännös kohde nro 687, Selkäniemi, Muinaisjäännös kiinteä muinaisjäännös, asuinpaikat, ei määritelty, kivikautinen

Maakuntakaavassa suunnittelualueelle kohdentuu tai sen läheisyydessä on seuraavia merkintöjä:

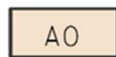
MUINAISMUISTOKOHDE (3)
 Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla suojeltu tiedossa oleva valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä esihistoriallinen tai historiallinen suojelukohde tai -alue

Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.¹

Suojelumääräys: Kaikista alueen muinaisjäännöksiin mahdollisesti vaikuttavista maankäytöhankkeista on neuvoteltava museoviranomaisten kanssa. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty.

LAIVA- TAI VENEVÄYLÄ JA SYVÄYS (1, 2, 3)
Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Akonlahden ja Vehkalahtien rantaosayleiskaavassa nyt ranta-asemakaavoitettavaa aluetta olisivat koskettaneet seuraavat merkinnät:

ERILLISPIENTALOJEN ALUE.

ALUEELLE SAA SIJOITTAA ENINTÄÄN 1 1/2 KERROKSISIA ASUINRAKENNUKSIA, ENINTÄÄN 30 M² RANTASAUNAN JA TARVITTAVIA VARASTO-, HUOLTO- TMS. RAKENNUKSIA. MUODOSTETTAVAN RAKENNUSPAIKAN VÄHIMMÄISKOKO ON 5000 M² JA KOKONAISRAKENNUSOIKEUS 300 K-M².

LOMA-ASUNTOALUE.

ALUE VARATAAN PÄÄSÄÄNTÖISESTI OMARANTAISILLE LOMA-ASUNTORAKENNUSPAIKOILLE. KULLEKIN RAKENNUSPAIKALLE SAA RAKENTAA YHDEN LOMA-ASUNNON JA RANTASAUNAN SEKÄ TARPEELLISET TALOUSRAKENNUKSET. YHDEN RAKENNUSPAIKAN RAKENNUSTEN YHTEENLASKETTU KERROSALA SAA OLLA ENINTÄÄN 150 K- M².

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

ALUE ON TARKOITETTU PÄÄSÄÄNTÖISESTI MAA- JA METSÄTALOUDEN HARJOITTAMISEEN. RANTAVYÖHYKKEELLÄ (NOIN 200 M:N SYVYINEN VYÖHYKE RANTAVIIVASTA MITATEN MAASTOLLISET OLOSUHTEET HUOMIOIDEN) SAA RAKENTAA VAIN MAA- JA METSÄTALOUTTA PALVELEVIA RAKENNUKSIA, EI ASUIN- JA LOMARAKENNUKSIA.

MAATALOUSVALTAINEN ALUE.

ALUE ON TARKOITETTU PÄÄASIASSA MAATALOUDEN HARJOITTAMISEEN. RANTAVYÖHYKKEELLÄ (NOIN 200 M:N SYVYINEN VYÖHYKE RANTAVIIVASTA MITATEN MAASTOLLISET OLOSUHTEET HUOMIOIDEN) SAA RAKENTAA VAIN MAA- JA METSÄTALOUTTA PALVELEVIA RAKENNUKSIA, EI ASUIN- JA LOMARAKENNUKSIA.

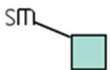
RANTAVYÖHYKKEEN ULKOPUOLELLA ON SALLITTU HAJA-ASUTUSLUONTOINEN RAKENTAMINEN EDELLYTTÄEN, ETÄ RAKENTAMINEN LIITTYY SIJAINNILTAAN JA TYYPILTÄÄN OLEMASSAOLEVAAN RAKENNUSKANTAAN TAI SOVELTUU MAASTOLLISESTI JA MAISEMALLISESTI OLEVAAN YMPÄRISTÖÖN.

PÄÄSYTIE

OHJEELLINEN PÄÄSYTIE

MUINAISMUISTOLAIN (295/63) MUKAINEN SUOJELUKOHDE

ALUEELLA SIJAITSEE MUINAISMUISTOLAIN (295/63) MUKAINEN KIINTEÄ MUINAISJÄÄNNÖS. ALUETTA KOSKEVISTA MAANKÄYTTÖSUUNNITELMISTA TULEE NEUVOTELLA MUSEOVIRASTON KANSSA.

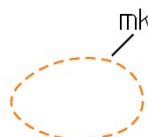
RAKENNUSPAIKALLA JO OLEVAT ASUIN- / LOMA-ASUNNOT.

RAKENNUSPAIKALLE SIJOITETTAVAN UUDEN ASUIN- / LOMARAKENNUKSEN OHJEELLINEN SIJOITUSPAIKKA.

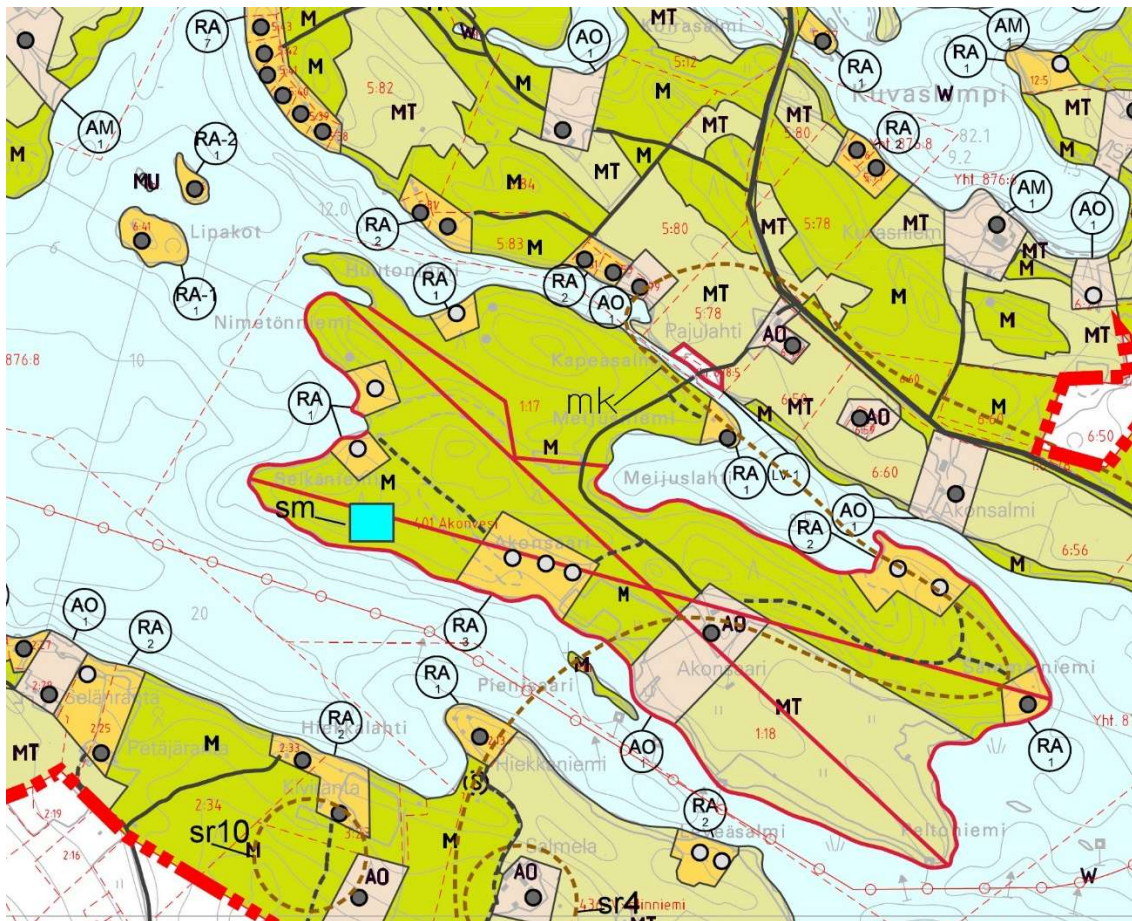
LUKU MERKINNÄN ALAPUOLELLA OSOITTAA OMARANTAISTEN RAKENNUSPAIKKOJEN ENIMMÄISMÄÄRÄN.

ARVOKAS KULTTUURIMAISEMAVYÖHYKE.

VYÖHYKEMERKINTÄ KOSKEE KULTTUURIMAISEMALLISESTI ARVOKkaita alueita ja viljelymaiseimia. YMPÄRISTÖN TILAA VAIKUTTAVIA TOIMENPITEITÄ SUORITETTAESSA SEKÄ ALUEEN KÄYTÖN SUUNNITTELUSSA TULEE KIINNITTÄÄ ERITYISTÄ HUOMIOTA ALUEEN KULTTUURIMAISEMALLISTEN ARVOJEN SÄILYTTÄMISEEN.

RAKENNUSTEN JA RAKENTEIDEN TULEE SOPEUTUA MALLILTAAN, MATERIAALEILTAAN, MITTASUHEILTAAN JA VÄRITYKSEN PUOLESTA ALUEEN LUONTO- JA KULTTUURIMAISEMAAN. AVOIMILLE RANTA- JA PELTOALUEILLE RAKENTAMISTA TULISI VÄLTÄÄ. UUDET RAKENNUKSET TULISI PYRKIÄ SIJOITTAMAAN OLEMASSA-OLEVIEN RAKENNUSTEN JA RAKENNUSRYHMIEN YHTEYTEEN.

KUVA 7: Ote Akonvesi-Vehkalahtien rantaosayleiskaavasta Akonsaaren kohdalta. Täytäntöönpanematta jätetty alue = punainen raja/ruksi alueen päällä.

3.3 Asemakaava

Alueelle ei ole laadittu asemakaavaa.

3.4 Rakennusjärjestys

Kuopion kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.10.2018 ja se on tullut voimaan 1.1.2019.

3.5 Pohjakartta

Kaavan pohjakarttana toimii maanmittauslaitoksen maastotietokanta ja ajantasainen raja-aineisto.

4 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtioneuvosto päätti tavoitteiden uudistamisesta 14.12.2017. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat tulleet voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden kautta valtioneuvosto linjaa koko maan kannalta merkittäviä alueidenkäytön kysymyksiä. Tavoitteilla varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät asiat huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Tavoitteiden uudistamisella pyritään vastaamaan alueidenkäytön tulevaisuuden haasteisiin ja edistämään kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa. Uudistetut tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja
- uusiutumiskykyinen energiahuolto.

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (alueidenkäyttölaki 24 §).

5 Tausta-aineisto

Ranta-asemakaavan laadinnassa tukeudutaan mm. tietoihin alueen luonnonympäristöstä ja kulttuuriarvoista. Olevaa aineistoa ovat mm. Pohjois-Savon maakuntakaavaan liittyvät selvitykset ja Akonlahden ja Vehkalahtien rantaosayleiskaavan yhteydessä tehty tai käytettävissä olleet selvitykset.

Tehdyissä selvityksissä todetut erityisarvot tai kohteet otetaan huomioon tämän ranta-asemakaava-alueen osalta. Muuttuville maankäytön alueille tehdään tarvittavia luontoselvitysten päivityksiä nyt laadittavan ranta-asemakaavaprosessin aikana.

5.1 Kulttuuriympäristö

5.1.1 Rakennettu kulttuuriympäristö

Akonvesi – Vehkalahtien royk:n valmistelussa ei alueella ole todettu rakennetun kulttuuriympäristön suojeluarvoja.

5.1.2 Arkeologinen kulttuuriperintö

Kaava-alueen länsiosassa tunnetaan yksi arkeologisen kulttuuriperinnön suojelukohde:

- Selkäniemi, ID 174010013, kivikautinen asuinpaikka.

KUVA 8: Kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka, sijainti kaava-alueella, Selkäniemen eteläosassa (www.kyppi.fi).

Asuinpaikka sijaitsee Akonveden itäosassa olevan Akonsaaren eteläpuoleisen länsikärjen etelärannalla, kärjestä noin 200 m itään, rannasta noin 20-30 m, jyrkässä ja korkeassa rantatörmässä olevalla pienellä hiekkapohjaisella tasanteella. Maaperä alueella on kivistä moreenia. Asuinpaikka-alue rajoittuu luontaisesti etelässä, idässä ja pohjoisessa jyrkkään rinteeseen ja lännessä kiviseen maastoon. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille koekuopista. (www.kyppi.fi).

Mikroliitti Oy Timo Jussila on laatinut alueelle arkeologisen arkistoselvityksen v. 2025.

Selvitys pohjautuu osaltaan saman tekijän v. 1999 laatimaan muinaisjäännösinventointiin, joka on laadittu Akonvesi-Vehkalahtien rantaosayleiskaavaa varten, johon myös Akonsaari on sisällynyt.

Tuolloin saari tutkittiin melko tarkasti esihistorian näkökulmasta. Saaren länsipäästä löytyi tuolloin suppea-alainen esihistoriallinen asuinpaikka. Historiallista aikaa ei tuolloin tarkasteltu.

Vuoden 2025 selvityksessä on ollut tarkoitus selvittää saaren potentiaalia historiallisen ajan muinaisjäännöksille vanhojen karttojen avulla sekä laserkeilausaineiston avulla, josta saisi näkyviin mm. terva- ja hiilihautoja sekä vanhoja rakennusten perustoja.

Selvityksen perusteella Saaren kaakkoisosassa sijaitsee vanha Akonsaaren talo. Talon vanha, nykyistä edeltänyt, 846 pitäjänkartalta paikannettu sijaintipaikka on pellossa. Tarkkoja 1900-lukua vanhempia aluetta kuvaavia karttoja ei löytynyt. Vanhoissa ilmakuvissa ei pellossa erotu mitään talonpaikkaan viittaavaa (tummaa läikkää tms.) eikä laserkeilausaineistossa kohoumaa. Paikannusta ei siis ole varmistettu tai hylätty maastohavainnoin, peltoon koekuoppia tekemällä. Siten ennen 1900 lukua autoitunut talonpaikka on statukseltaan mahdollinen muinaisjäännös. Muita mahdollisia historiallisen ajan kohteita saarella ei vaikuta olevan.

5.2 Luonnonympäristö

Kaavaa varten on tehty maankäytön suunnittelua ohjaavan kaavoituksen taustatiedoksi tarvittavat luontoselvitykset (**Erillisliite**; Akonsaaren ranta-asemakaavan luontoselvitys 27.10.2025, Maankäytönsuunnittelu Kaavaharju).

Alueen lajistosta kartoitettiin EU:n luontodirektiivin (IV a) lajistosta viitasammakoiden ja liitoravan esiintymistä. Lisäksi kartoitettiin alueen linnusto ja luontotyytit sekä kasvillisuutta. Selvitykset kohdennettiin kaava-alueelle painottuen Akonsaaren lounaispuolelle muuttuvan maankäytön alueille.

Luontoselvityksestä vastasi Maankäytönsuunnittelu Kaavaharju, tekijänä luontokartoittaja Anna-Mari Kristola, linnustaselvityksen osalta kartoittaja Elias Kaasinen sekä Selkäniemen lehtorajauksen osalta Kalle Ruokolainen, Kuopion kaupunki. Tässä raportissa esitetään toteutettujen luontoselvitysten tulokset.

Seuraavassa luontoselvitysten keskeinen sisältö:

5.2.1 Alueen yleiskuva

Alueen vallitseva metsätyyppi on lehtomainen kangas (OMT) ja paikoitellen tuore kangas (MT). Metsissä on vain vähän lahpuuta sekä joitakin pystyssä olevia keloja. Saarella on tehty avohakkuita v 2019 vanhan maatilan pohjoispuolella ja luoteisosassa. Saaren kaakkoisosassa on viljelyssä olevia pelloja (kuva 2).

Vesi on humuspitoista ja ruskehtavaa. Järviruokoa ja järvikaislaa on vain paikoitellen mm. Pienisaaren kohdalla ja länsirannan pohjukassa sekä Meijuslahden pohjukka, joka on umpeenkasvanutta luhtaa ja pajut muodostavat tiheän pensaikon. Rannat ovat kivikkoiset ja rantapensaikot paikoin tiheitä.

Saaren länsirannan pohjukassa on pieni noin 10 m pitkä hiekkaranta.

5.2.2 Arvokkaat kohteet

Metsälain 10 § mukaiset kohteet

- Selkäniemessä kasvaa lajitietojärjestelmän mukaan uhanalaista salonpyypjäkälää (VU) sekä silmälläpidettäviä lepännyppy- ja raidankehräjäkälää. Selkäniemen etelärinteeseen epifyyttikohteen ympärillä luontotyyppi määrittyi **keskiravinteiseksi lehdoksi** (OMaT) Kalle Ruokolaisen (Kuopion kaupunki) mukaan maastokäynnillä 9.7.2025. Ohutmultaisella etelärinteellä kasvaa harmaalepikkoa ja pohjakerros lehvasammalia ja mm. mustakonnanmarjaa ja metsävirvilää. Mustakonnanmarjaa ja metsävirvilää tapaa alueella vain harvoin, metsävirvilä hyvin vähälukuinen.
- Paikallisesti arvokkaaksi tunnistettiin saaren länsiosassa oleva pienialainen lähes **luonnontilainen rehevä ruohokorpipainanne**. Toinen eteläisempi ruohokorpipainanne on ojituksella menettänyt luonnontilaisuutensa.
Valtapuuna on hieskoivu ja kuusi, lisäksi harmaaleppä ja pihlaja. Maassa jonkin verran laho-puuta. Pensaskerroksessa vadelma ja pajut. Kenttäkerroksessa käenkaali, raate, suorvokki, hiirenporras, metsäkorte, mesiangervo, korpi-imarre ja rentukka.
- Avoimen metsätiedon mukaan Akonsaaressa on yksi metsälaki 10 § erityisen tärkeä elinympäristökuvio Meijuslahden etelärannalla oleva 0,28 ha **tihkupinta**.

Luonnonsuojelulain 23 § mukainen kohde

- Rauhoitettu mänty Akonsaaren etelärannalla Pienisaaren kohdalla.

6 Ranta-asemakaavan suunnitteluvaiheet

6.1 Ranta-asemakaavan tarve

Maanomistaja haluaa ratkaista ranta-alueidensa rakennusoikeudet ja hyödyntää niiden toteuttamista. Alueidenkäyttölain (AKL) 74 § mukaan maanomistajalla on oikeus ranta-asemakaavan laatimiseen.

6.2 Osallistuminen ja yhteistyö

6.2.1 Osalliset

Suunnitteluun osallistutetaan päättäjät, kuntalaiset ja ne intressiryhmät, joita tarkastelualueen kehittäminen erityisesti koskettaa.

Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Keskeiset osalliset:

- Pohjois-Savon liitto
- Pohjois-Savon ELY-keskus
- Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo
- Alueellinen rakennusvalvonta
- Alueellinen ympäristönsuojelu
- Alueen maanomistajat, rajanaapurit
- Kuntalaiset, joiden oloihin kaavoitus saattaa vaikuttaa
- Kuopion kaupungin luottamuselimet ja hallintokunnat

6.2.2 Vireilletulo

Ranta-asemakaavan laadinta käynnistettiin maanomistajan esityksestä. Tässä yhteydessä laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on pidetty nähtävillä 26.2. – 28.3.2025

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettiin yksi yksityinen kannanotto. Siinä esitetään, ettei Akonsalmen vastarannalle Sammalniemen rannalle osoiteta rantarakennuspaikkoja. Perusteena vastarannan läheisyys ja siitä aiheutuvat haitat oleville tonteille.

P-S ELY-keskus katsoi 27.3.2025 antamassaan lausunnossaan, että kaava-aluetta koskevan luontoselvityksen tekeminen on tarpeen.

6.2.3 Viranomaisyhteistyö

Viranomaisilta pyydetään tarvittavat lausunnot sekä valmistelu (kaavaluonnos)- että kaavaehdotusvaiheissa. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 18.3.2025. Neuvottelun ja myöhempien keskustelujen keskeinen sisältö on seuraava:

- Selkäniemen kivikautinen asuinpaikka pitäisi täydentää rajaukseltaan tarkemmin kaavassa. Kohde on viimeksi tarkastettu maastossa 1999.
- Täydentävien luontoselvitysten osalta ranta-alueet ja rakennustonteiksi suunniteltavat alueet ovat kaikkein keskeisimpiä. Liito-orava lajina sellainen, että tulisi selvittää laajasti.
- Tarkka luontoselvitys riittää saaren lounaisosissa (sisältäen Selkäniemen). Eli kartalla olevan tielinjan lounaispuolisilla osilla. Muutoin riittävänä voidaan pitää luontotyyppien kartoittamista.
- Lausunnossa ELY-keskus katsoi, että kaava-aluetta koskevan luontoselvityksen tekeminen on tarpeellista.

6.2.4 Lausunnot, mielipiteet ja niiden huomioonottaminen (valmisteluvaihe)

Ranta-asemakaavaluonnos on pidetty yleisesti nähtävillä 4.6. – 7.7.2025.

Kaavaluonnoksesta annettiin neljä (4) lausuntoa. Kirjallisia yksityistahojen mielipiteitä ei jätetty.

Seuraavassa lausuntojen keskeinen sisältö ja vastineet niihin.

1. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto 25.7.2025

Pohjois-Savon ELY-keskus toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Kaava-alueelta tehty luontoselvitys on puutteellinen. Alueen luontoarvoja ei ole selvitetty asianmukaisesti tai riittävällä tavalla. Luontotyytit ja mahdollisesti arvokkaat luontokohteet tulee esittää kartalla, jotta kaavan ja mahdollisen rakentamisen vaikutuksia voidaan arvioida.

Liito-oravaselvityksen osalta jää epäselväksi, onko selvitys tehty tonttien alueelta kokonaan vai ainoastaan rantapuustosta. Viitasammakkoselvityksen osalta jää epäselväksi miltä alueelta selvitys on tehty. Alueen maisema-arvoja ei ole kuvattu. Lajitietokeskuksen mukaan kaava-alueella on silmälläpidettäviä ja uhanalaisia lajeja. Lajitiedot on syytä esittää osana luontoselvitystä ja ottaa tarvittaessa lajihavainnot huomioon kaavassa asianmukaisin kaavamerkinnöin ja määräyksin.

Kaavaselostuksessa luontoselvitystä kerrotaan täydennettävän kevään ja kesän 2025 aikana.

Vastine:

Kuten lausunnossakin todetaan, luontoselvitystä (27.10.2025) on täydennetty keväällä ja kesällä 2025. Täydentävää kartoitusta ovat tehneet luontokartoittaja Anna-Mari Kristola, linnustoselvityksen osalta kartoittaja Elias Kaasinen sekä Selkäniemen lehtorajauksen osalta osaltaan Kalle Ruokolainen. Luontoselvityksestä on esitetty kooste kaavaselostuksessa. Selvitykset kohdennettiin kaava-alueelle painottuen Akonsaaren lounaispuolelle muuttuvan maankäytön alueille. Kokonaisuudessaan selvitys on kaava-aineiston liitteenä.

Selvitysten perusteella ranta-asemakaavaehdotukseen on merkitty seuraavat luontokohteet.

(luo-1): Metsälain 10 § mukaiset kohteet

- Selkäniemen etelärinteen epifyyttikohteen ympärillä keskiravintainen lehto (OMaT)
- pienialainen lähes luonnontilainen rehevä ruohokorppainanne
- erityisen tärkeä elinympäristö ”tihkupinta”

(sl-1) luonnonsuojelulain 23 § nojalla

- rauhoitettu mänty.

2. Pohjois-Savon alueellisen vastuumuseon lausunto 10.7.2025

Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo lausuu seuraavaa:

Museo on esittänyt arkeologisen inventoinnin täydennystarpeen. Museo voi arvioida kaavan vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön kokonaisuudessaan vasta saatuaan inventointiraportin hankealueella tehtävästä täydennysinventoinnista.

Vastine:

Mikroliitti Oy Timo Jussila on laatinut alueelle arkeologisen arkistoselvityksen v. 2025. Selvitys pohjautuu osaltaan saman tekijän v. 1999 laatimaan muinaisjäännösinventointiin, joka on laadittu Akonvesi-Vehkalahtien rantaosayleiskaavaa varten, johon myös Akonsaari on sisältynt.

Tuolloin saari tutkittiin melko tarkasti esihistorian näkökulmasta. Saaren länsipäästä löytyi tuolloin suppea-alainen esihistoriallinen asuinpaikka. Historiallista aikaa ei tuolloin tarkasteltu.

Vuoden 2025 selvityksessä on ollut tarkoitus selvittää saaren potentiaalia historiallisen ajan muinaisjäännöksille vanhojen karttojen avulla sekä laserkeilausaineiston avulla, josta saisi näkyviin mm. terva- ja hiilihautoja sekä vanhoja rakennusten perustoja.

Selvityksen perusteella Saaren kaakkoisosassa sijaitsee vanha Akonsaaren talo. Talon vanha, nykyistä edeltänyt, 846 pitäjänkartalta paikannettu sijaintipaikka on pellossa. Tarkkoja 1900 lukua vanhempia aluetta kuvaavia karttoja ei löytynyt. Vanhoissa ilmakuvissa ei pellossa erotu mitään talonpaikkaan viittaavaa (tummaa läikkää tms.) eikä laserkeilausaineistossa kohoumaa. Paikannusta ei siis ole varmistettu tai hylätty maastohavainnoin, peltoon koekuoppia tekemällä. Siten ennen 1900 lukua autioitunut talonpaikka on statukseltaan mahdollinen muinaisjäännös. Muita mahdollisia historiallisen ajan kohteita saareissa ei vaikuta olevan.

Timo Jussila on kommentoinut lisäinventointitarpeita seuraavasti:

*”Kivikautiselle asuinpaikalle Akonsaari 1 on arvioitu raja-alue aikoinaan maastossa paikan päällä löytöjen, maaperän ja pientopografian perusteella. Raja-alue on pätevä – se ei tarkennu kuin koekaivauksella. Tässä tapauksessa raja-alue voi mielestäni luotettavasti arvioida tarkan laserkeilausaineiston (lidarin) avulla, koska kuvauksen mukainen ja paikalle so-
piva topografia erottuu lidarissa suppea-alaisena ja selkeästi rajautuvana törmänä ja terassina. Sen tapauksessa maas-
totarkastus ei olisi mielestäni tarpeellinen, jos voidaan lisäksi muuten todeta, että paikka on säilynyt ehjänä, entisellään.*

*Akonsaaren vanha, talon nro 1 paikka on ongelmallinen. 1800 luvun pitäjänkartalle piirretty talon sijoittuu eri paikkaan kuin myöhemmillä kartoilla. Pitäjänkartta on tehty pääosin aiempien toimituskarttojen perusteella. Talon paikannus pitäjänkartalta on jossain määrin epätarkka mutta paikannus on kuitenkin sikäli selvä, että se ei ole kohdalla missä se on myöhemmin, vaan se on sijainnut jossain nykyisessä pellossa. Saattaa olla, että pitäjänkartalle talo on alun perin mer-
kitty väärin tai ylimalkaisesti (se on harvinaista, mutta mahdollista, jos kartan pohjana ei tällä kohdalla ole ollut tarkkaa toimituskarttaa vaan jo alun perin ylimalkainen tieto). Pitäjänkarttaa vanhempia tarkkoja karttoja ei löytynyt Kansallisar-
kistosta eikä Maanmittauslaitoksen kartta-arkistosta. Niiden etsimiseen käytettiin aikaa ja epäilen että niitä tuskin löytyy uudelleen etsimällä.*

Vanhan talonpaikan karttapaikannus voidaan todentaa oikeaksi tai vääräksi tutkimalla peltoa - koekuoppittamalla sitä tai jos pelto on kynnetyssä, niin pellon pintaa tarkastelemalla.”

Edellä mainituilla perusteilla ja toisaalta sillä, ettei aiheuteta maanomistajalle kohtuuttomia kustannuksia, ei ole nähty tarpeelliseksi selvittää enempää mahdollista historiallisen ajan vanhan Akonsaaren talon sijoittumista (kuin ei kivikautista asuinpaikkaakaan). Todennäköistä on, että se on sijoittunut nykyiselle peltoalueelle, jonne ei tässä ranta-asemakaavassa tulla kohdentamaan ns. muuttuvaa maankäyttöä. Kivikautinen asuinpaikka on riittävällä tarkkuudella jo määritelty. Lisäselvitystarvetta ei sillekään kohteelle tässä yhteydessä ole.

Käytettävissä olevat selvitykset ja tiedot muinais- ja kulttuuriarvoista ovat riittäviä, jotta rantarakennuspaikat voidaan ranta-asemakaavassa osoittaa, ilman, että ne tulisivat millään tavalla vai-
kuttamaan ko. kohteiden säilymiseen.

3. Savon Voima Verkko Oy:n lausunto 30.6.2025

Pyydämme lisäämään liitekartalla osoitettuun paikkaan puistomuuntamolle aluevarauksen.

Kaavoitettavat tontit on mahdollista sähköistää varaamastamme puistomuuntamosta. Yleensä emme varaa 0,4 kVpienjännitesähkönjakeluverkostolle aluevarauksia asemakaavoihin, pyrimme sijoittamaan ne teiden läheisyyteen joko maakaapeleina tai ilmajohtoina.

Vastine:

Ranta-asemakaavalla osoitetaan haja-asutusluonteisesti rantarakennuspaikkoja. Tässä tapauksessa kaikki rantarakennuspaikat on osoitettu vapaa-ajanasuntojen rakennuspaikoiksi. Mahdolliseen sähkönjakeluun liittyviä alue- tai johtolinjamerkintöjä ei ole tarpeen osoittaa ranta-asemakaavoissa - alueet eivät ole taajamaluonteisia. Ranta-asemakaavoissa osoitettujen rakennuspaikkojen mahdollinen liittyminen sähköjohtoverkostoihin on maanomistajien tapauskohtaisesti harkittavissa, päätettävissä ja toteutettavissa.

4. Kaupungin kunnallisteknisen suunnittelun lausunto 7.7.2025

Kunnallistekninen suunnittelu esittää Akonsaaren ranta-asemakaavan luonnoksesta lausuntoon seuraavaa:

Vesihuolto ja hulevedet:

Kaavaselostuksessa on kohdassa Tekninen huolto selostettu: "Asemakaava-alue sijaitsee vesijohtoverkostojen ulottuvilla, Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan toiminta-alueella.

Tekstissä on virheellinen vesiosuuskunnan nimi. Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan nimeksi tulee korjata Tuusniemen vesiosuuskunta. Patentti- ja rekisterihallitus on 3.10.2024 rekisteröinyt vesiosuuskunnan toiminimi muutoksen ja uudet säännöt.

Selostuksessa Tekninen huolto oleva teksti tulisi muuttaa kuulumaan: "Ranta-asemakaava-alue sijaitsee Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston hyväksytyllä toiminta-alueella. Alueella ei tällä hetkellä ole rakennettu vesijohtoverkostoja. Kaava-alue ei sijaitse jätevesiviemäri- ja jätevesien käsittely on hoidettava kiinteistökohtaisin järjestelmin. Vastuu hulevesien hallinnasta on jokaisella kiinteistöllä."

Kaavan ehdotusvaihetta varten tulee laatia vesihuollon yleissuunnitelma vesihuollon teknistaloudellisten edellytysten selvittämiseksi. Yleissuunnitelma ohjaa myös yksityiskohtaista suunnittelua ja toteuttamista varten. Tuusniemen vesiosuuskunnalta tulee varmistaa, että sillä on tosiasialliset mahdollisuudet toteuttaa alueelle vesijohtoverkosto.

Katu- ja liikennesuunnittelu:

Kaava-alueelle kulkevalla olevalla yksityistieyhteydellä on nykyhetkellä voimassa taajaman ulkopuolisen alueen yleisrajoitus 80 km/h, ja tie on monin paikoin niin kapea, ettei turvallinen kohtaaminen kyseisellä nopeudella ole mahdollista. Kaavaluonnoksessa esitetyt uudet vapaa-ajan rakennukset johtavat todennäköisesti liikennemäärän kasvuun kyseisellä tieyhteydellä, joten tienpitäjän/tieosakkaiden olisi syytä harkita alemman nopeusrajoituksen asettamista turvallisuussyistä.

Laajemmassa mittakaavassa ei odoteta aiheutuvan huomattavia muutoksia lähialueen liikenneverkon toimintaan, sillä uusien rakennuksien aiheuttaman liikennemäärän kasvun voidaan olettaa olevan melko mitätöntä lähialueen tiestön nykyisiin liikennemääriin suhteutettuna.

Vastine:

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan nimi korjataan Tuusniemen vesiosuuskunnaksi.

Selostuksessa Tekninen huolto oleva teksti kirjataan seuraavaksi: Ranta-asemakaava-alue sijaitsee Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston hyväksytyllä toiminta-alueella. Alueella ei tällä hetkellä ole rakennettu vesijohtoverkostoja. Kaava-alue ei sijaitse jätevesiviemäri- ja jätevesien käsittely on hoidettava kiinteistökohtaisin järjestelmin. Vastuu hulevesien hallinnasta on jokaisella kiinteistöllä.

Vesihuollon yleissuunnitelmaa ei ole tarkoituksenmukaista laatia tämän ranta-asemakaavan osana. Kyseessä on alueidenkäyttölain (AKL) perusteella ja maanomistajan oikeudella laadittu-

va ranta-asemakaava. Yksittäisten vapaa-ajan rakennuspaikkojen mahdollinen liittäminen vesi-johtoverkostoihin voidaan suunnitella ja ratkaista maanomistaja- ja tapauskohtaisesti harkiten.

6.2.5 Lausunnot, muistutukset ja niiden huomioonottaminen (ehdotusvaihe)

Ranta-asemakaavaehdotus on pidetty yleisesti nähtävillä 23.12.2025–30.1.2026.

Kaavaehdotuksesta annettiin neljä (4) lausuntoa ja yksi (1) muistutus. Seuraavassa lausuntojen ja muistutuksen keskeinen sisältö ja vastineet niihin.

Lausunnot (4 lausuntoa, tiivistettynä)

1. Lupa- ja valvontaviraston lausunto 26.1.2026

Lupa- ja valvontavirasto toteaa lausunnossaan seuraavaa: Kaavamerkintä luo -1, kaavamääräys: Metsälain 10 §:n tarkoittama erityisen tärkeä ympäristö. Kohteen luontoarvoja ei saa heikentää. Kaavamääräystä kannattaa täsmentää niin, että merkintä pitää sisällään myös muita kuin metsälain mukaisia luontokohteita (esimerkiksi Metsälain 10 §:n tarkoittama erityisen tärkeä ympäristö tai muu arvokas luontokohde. Kohteen luontoarvoja ei saa heikentää).

Kaavaselostuksessa todetaan kohdassa Alueen yleiskuvaus, maanomistus (2.1) että alueella ei ole todettu mitään erityisiä luontoarvoja. Tämä kohta on syytä päivittää vastaamaan uutta luontoselvitystä ja alueelta löydettyjä luontokohteita.

Vastine:

Tehdään em. tarkennukset kaava-aineistoon.

2. Pohjois-Savon alueellisen vastuumuseon lausunto 30.1.2026

Kaavaehdotuksessa lähimmät uudet RA-merkinnällä osoitetut vapaa-ajanasuntojen korttelialueet sijaitsevat Selkäniemen asuinpaikasta noin 65 metrin päässä ja Akonsaari 1 historiallisesta talonpaikasta noin 60 metrin päässä (paikannustarkkuus +/- 35 metriä). Selkäniemen asuinpaikka on huomioitu asianmukaisesti sm-merkinnällä kaavassa. Vastuumuseo arvioi, että etäisyydet muuttuvan maankäytön osalta ovat riittävät.

3. Savon Voima Verkko Oy:n lausunto 19.1.2026

Savon Voima Verkko Oy:lla ei ole huomautettavaa asemakaavan ehdotusvaiheeseen. Toivomme saavamme valmistuneen kaava-aineiston dwg-muodossa osoitteeseen verkkonsuunnittelu@savonvoima.fi

4. DNA Oyj:n lausunto

DNA:n osalta ei lausuttavaa tämän asemakaavaehdotuksen osalta.

Muistutus

1. Muistutus 29.1.2026

Tie maantieltä 16478 Akonsaareen kulkee oman pihapiirini läpi, navetan ja puimalan välistä. Puimala toimii varastona traktorille ja muille työvälineille. Joka kerta työskennellessäni joudun ylittämään tien. Lastenlapsien liikkuminen piha-alueella tulee vaarallisemmaksi. Myös piha-alueen kameravalvonta tulee ongelmalliseksi.

On selvää, että liikenne tiellä tulee lisääntymään paljonkin kaava-alueen rakentamisen aikana ja rakennuspaikkojen käyttöönoton jälkeen. Pelkään pahoin, että tätä ei ole huomioitu kaavan laadinnan yhteydessä.

Esitän, että ennen kaavan lopullista hyväksyntää tieasia käsiteltäisiin ja tien alkupätkä siirrettäisiin pois pihapiiristäni. Karttaliitteestä näkyy tien nykyinen linjaus.

Vastine:

Kaavaan on osoitettu Akonsaaren sisäiset pääsytieyhteydet. Mainittu Akonsaareen kulkevan tieyhteyden alkuosa ei sijaitse nyt laadittavalla ranta-asemakaava-alueella. Mainittua pihan läpikulkua ei voida siten muuttaa tässä kaavahankkeessa. Kyseinen ongelma tulee tarvittaessa ratkaista erillisenä tierasitteen määrittelynä maanmittaustoimituksessa.

Akonsaareen suuntautuva liikenne tulee jossakin määrin lisääntymään mahdollisen loma-asuntorakentamisen myötä. Todennäköisesti kaavassa osoitettujen uusien rakennuspaikkojen rakentuminen ei kuitenkaan tulene tapahtumaan lähivuosien aikana.

6.2.6 Suunnitteluvaiheen käsittelyt ja päätökset

- Ranta-asemakaavan vireilletulo päätettiin kaupunkirakennelautakunnassa 12.2.2025 § 18
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on pidetty nähtävillä 26.2. – 28.3.2025.
- Kaupunkirakennelautakunta on 28.5.2025 § 119 hyväksynyt ranta-asemakaavan luonnosaineiston asetettavaksi yleisesti nähtäville.
- Ranta-asemakaavaluonnos on pidetty yleisesti nähtävillä 4.6. – 7.7.2025.
- Ranta-asemakaavaehdotus on hyväksytty asetettavaksi nähtäville Kuopion kaupunkirakennelautakunnassa 17.12.2025 § 246.
- Ranta-asemakaavaehdotus on pidetty yleisesti nähtävillä 23.12.2025–30.1.2026.

7 Ranta-asemakaavan kuvaus

7.1 Kaavan rakenne

Ranta-asemakaavan rakennuspaikkamäärä pohjautuu Akonlahden ja Vehkalahtien rantaosayleiskaavaan (katso kuva 7). Ranta-asemakaavassa osoitetaan sama määrä rantarakennuspaikkoja kuin rantaosayleiskaavaan oli osoitettu (rantaosayleiskaava on aikaisemmin jätetty hyväksymättä tämän alueen osalta kts. kohta 3.2 Yleiskaava).

Tilan 174-401-1-23 kaavamuutosalueelle muodostuvat korttelit 1-6, maatalous-, metsätalous- ja pääsytiealueita. Kulku kaava-alueelle tapahtuu nykytilanteen mukaisesti Akonsaarentien kautta.

Luontoselvityksessä todetut luontoarvot on kaavanlaadinnassa otettu huomioon. Kohteille ei aiheudu haittaa kaavassa osoitetusta muuttuvasta maankäytöstä eli uusista rantarakennuspaikoista ja niihin liittyvistä pääsytieyhteyksistä. Ranta-asema-kaavaehdotukseen on merkitty seuraavat luontokohteet niitä säilyttävin merkinnöin.

(luo-1): Metsälain 10 § mukaiset kohteet

- Selkäniemen etelärinteiden epifyyttikohteen ympärillä keskiväntinen lehto (OMaT)
- Pienialainen lähes luonnontilainen rehevä ruohokorppainanne
- Erityisen tärkeä elinympäristö ”tiikupinta”

(sl-1) luonnonsuojelulain 23 § nojalla

- Rauhoitettu mänty.

7.2 Aluevaraukset

Ranta-asemakaavalla on osoitettu aluevarauksia seuraaville maankäyttöille:

Vapaa-ajan asuntojen korttelialue (RA)

Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden vapaa-ajanasunnon, saunan ja talousrakennuksia, joiden kerrosala saa olla yhteensä enintään 300 m². Vapaa-ajanasunnon kerrosala saa olla enintään 200 m² ja erillisen saunan enintään 30 m².

Rakennusten korkeusaseman tulee sopeutua ympäristöön ja maaston korkeusasemiin. Asuin- ja työtilojen lattiataso on rakennettava yleensä vähintään 50 senttimetriä ympäröivää maanpintaa korkeammalle ja vähintään 2 metriä keskivedenpinnan korkeutta ylemmäksi, ellei tehdyistä selvityksistä muuta johdu. Akonvedellä alin suositeltava rakennuskorkeus on +83,80 (N2000).

Rakennusten etäisyyden rantaviivasta ja sijainnin rakennuspaikalla tulee olla sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus säilyy. Yli 150 k-m² rakennusten on oltava vähintään 35 metrin päässä, muiden rakennusten vähintään 25 m päässä ja enintään 30 k-m² suuruisen saunan vähintään 15 m päässä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

Rakennusmateriaalina on käytettävä pääasiassa puuta. Julkisivujen ja kattojen väreinä on käytettävä luontoon ja ympäristöön sopivia tummia ja murrettuja värisävyjä.

Rakennuspaikkojen rakentamaton osa on säilytettävä luonnonmukaisessa huolitellussa kunnossa. Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä tai muuta siihen verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa. Rakennuspaikat on ennen rakentamisluvan myöntämistä lohkottava tai merkittävä paaluilla maastoon.

Jätteiden keräyksessä ja käsittelyssä tulee noudattaa kaupungin yleisiä jätehuoltomääräyksiä.

Tilalla 174-401-1-23 yksi rakennettu rantarakennuspaikka ja kahdeksan uutta rakentamatonta rantarakennuspaikkaa on osoitettu tällä merkinnällä.

Maatilakeskuksen alue (AM)

Merkinnällä on osoitettu Akonsaaren sisämaalla oleva vanha maatilan pihapiiri.

Metsätalousalue (M)

Merkinnällä on osoitettu Akonsaaren kaava-alueen metsätaloustaloudessa olevat metsäalueet.

Maatalousalue (MT)

Merkinnällä on osoitettu Akonsaaren kaakkososan maataloustaloudessa olevat peltoalueet.

Muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös (sm)

Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto.

Merkinnällä on osoitettu Akonsaaren länsiosassa sijaitseva kiinteä muinaisjäännös:

- Selkäniemi, ID 174010013, kivikautinen asuinpaikka.

Ranta-asemakaavaehdotukseen on merkitty seuraavat luontokohteet niitä säilyttävin merkinnöin.

(luo-1) Metsälain 10 § tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö tai muu arvokas luontokohde. Kohteen luontoarvoja ei saa heikentää.

- Selkäniemen etelärinteiden epifyyttikohteen ympärillä keskiravinteinen lehto (OMaT)
- Pienialainen lähes luonnonomainen rehevä ruohokorppainanne
- Erityisen tärkeä elinympäristö "tihkupinta"

(sl-1) Luonnonsuojelulain 23 § nojalla

- Rauhoitettu mänty.

7.3 Kaavan vaikutukset

Kaavaratkaisusta aiheutuvien vaikutusten arvioinnin tarkoituksena on tukea kaavan päätöksentekoprosessia ja ohjata suunnitteluratkaisuja ja toimia osaltaan perusteena kaavaan lopullisesti valittaville maankäytöllisille aluevarauksille ja kaavamerkintöjen sisällöille.

Eri intressitahojen välisen osallistuvan suunnittelun ja edelleen vaikutusten arviointien kautta pyritään välttämään nykyrakennetta huonontavia suunnitteluratkaisuja sekä kehittämään alueen maankäytöllistä ja ympäristöllistä kokonaisuutta.

7.3.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Ranta-alueen rakennuspaikat on osoitettu rakentamiseen parhaiten soveltuville alueille. Muut ranta-alueet säilyvät yhtenäisesti rakentamiselta vapaina maa- ja metsätalousalueina.

7.3.2 Vaikutukset luontoon

Luontoselvityksessä todetut luontoarvot on kaavanlaadinnassa otettu huomioon. Kohteille ei aiheudu haittaa kaavassa osoitetusta muuttuvasta maankäytöstä eli uusista rantarakennuspaikoista ja niihin liittyvistä pääsytieyhteyksistä.

7.3.3 Vaikutukset palveluihin

Osoitettu uudisrakentaminen on luonteeltaan haja-asutusluonteista, eikä sillä ole erityistä merkitystä alueelliseen palveluverkostoon.

7.3.4 Vaikutukset liikenneverkostoon

Kaavan mahdollistaman lisärakentamisen myötä liikenne jossakin määrin lisääntyy. Laajempaan tieverkostoon tai vesiliikenteeseen kaavaratkaisulla ei juurikaan ole liikenteellisiä vaikutuksia. Alueen vierestä kulkee veneväylä ja alueelle on oleva yksityistieyhteys. Tonttien rakentamisen yhteydessä alueen sisäistä yksityistieverkostoa rakennetaan tarvittavissa määrin lisää.

8 Ranta-asemakaavan toteutus

Ranta-asemakaavan saatua lainvoimaisuuden rakentamisluvat voidaan myöntää kaavassa osoitetulle rakentamisalueille, kaavassa määritellyillä reunaehdoilla.

Rakentamisen toteuttaminen ja ajankohta ovat maanomistajan päätettävissä.

Kuopiossa 23.2.2026

Jorma Harju
Kaavoitusinsinööri